

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. ~~Wilno~~, dnia 3 lutego 1933 r.

802.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział Str.

K r o n i k a .

1. Nowy poseł litewski w Pradze o stosunkach czesko-litewskich.	I	1
2. Projekt założenia litewsko-niemieckiej izby handl.	"	"
3. Pogłoski o ponownem zajęciu się Ligi Narodów konfliktem polsko-litewskim.	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

4. Ogólno krajowy zjazd partji ludowców.	III	"
5. Zmiana ustaw y Banku Ziemińskiego.	"	"
6. Wyrok w sprawie "bojowników o wolność".	"	"
7. Sprawa metrykacji cywilnej.	"	2
8. Książka Voldemarasa o Kłajpedzie.	"	"
9. Udekorowanie Dr. Szlupasa orderem litewskim.	"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJ- SZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

10. Doroczne zebranie Zjednoczenia studentów Polaków Uniwersytetu Kowieńskiego.	IV.	"

-----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Nowy poseł litewski w Pradze o stosunkach czesko-litewskich. "Siedzielnia" /Nr. 33. II.33./: Nowy poseł litewski w Pradze Ausztolis /doniedawna poseł litewski w Rydze/ udzielił następującego wywiadu prasowego w sprawie stosunków czesko-litewskich:

W ostatnich czasach wyraźnie wzrosło zainteresowanie Czechów Litwą, w związku z tem ożywiły się też stosunki ekonomiczne. Od 1931 r. Czechosłowacja zajmuje w imporcie litewskim drugie miejsce. Litwa obstałowała w Czechosłowacji ostatnio wagony.

W 1931 r. eksportowała Czechosłowacja do Litwy towarów na sumę 71 milionów koron czeskich. Ze swej strony Litwa liczy na zbyt swych produktów rolnych na rynku czzechosłowackim.

Poza stosunkami gospodarczymi łączą oba kraje stosunki historyczno - kulturalne. Czesi uważali Witolda za pożądanego kandydata na swój tron. Patryjarcha litewskiego ruchu narodowego Dr.Basanawiczius mieszkał długo w Pradze i pod wpływem odrodzenia czeskiego zaczął wydawać pismo "Auszra", które odegrało tak wielką rolę w życiu narodowym Litwy. Obecnie w Czechosłowacji kolonia litewska sięga liczby 200 osób.

Projekt założenia litewsko-niemieckiej izby handlowej. "Prasa Kowieńska" /I.33./: Grupa obywateli litewskich w Berlinie czyni starania w celu założenia tam litewsko-niemieckiej izby handlowej. Zadaniem tej izby będzie rozważanie spraw związanych z kontyngentami, dewizami i cłami oraz informowanie firm niemieckich o firmach litewskich i naodwrot. W tym celu założono specjalny komitet tymczasowy, a wkrótce odbędzie się walne zgromadzenie inicjatorów.

Pogłoski o ponownem zajęciu się Ligą Narodów konfliktem polsko-litewskim. Prasa Kowieńska /I.33 ./: Londyńska "Evering Standard" wziankuje, że gdy Liga Narodów załatwi spór na Dalekim Wschodzie, to prawdopodobnie uwagę Genewy zajmie spór pomiędzy dwoma europejskimi członkami Ligi, trwający już od 13-tu lat, a mianowicie między Polską i Litwą. Gazeta przypomina, że pomiędzy Polską a Litwą nie istnieją nie tylko stosunki dyplomatyczne, ale również kolejowe, pocztowe i wogóle wszelkie operacje handlowe. O ile podróżny chce się udać z Wilna do Kowna, co dawniej trwało koleją dwie godziny, to musi obecnie jechać dokoła przez Rygę i odbyć podróż przez szereg granic, trwającą prawie cały dzień.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Ogólnokrajowy zjazd partji ludowców. Prasa Kowieńska /I.33 ./: Komitet centralny partji ludowców postanowił zwołać na dn.5 marca zjazd stronnictwa dla rozważenia szeregu aktualnych kwestji. 20.I. odbyło się zebranie partji w Kownie, na którym obrano delegatów na zjazd.

W ostatnich czasach w ugrupowaniach lewicowych, a zwłaszcza w łonie Związku ludowców daje się wyczuwać wielkie ożywienie. Na prowincji założono znaczną ilość nowych oddziałów, tak, iż obecnie w niektórych powiatach liczba ich sięga do 20 i 30.

Zmiana ustawy Banku Ziemskiego. Prasa Kowieńska /I.33./: W tych dniach Gabinet Ministrów zatwierdził nowelę do ustawy Banku Ziemskiego.

Wyrok w sprawie "bojowników o wolność". Prasa Kowieńska /I.33./: 27.I. Sąd Wojenny rozpatrzył przy drzwiach zamkniętych sprawę tajnej organizacji "bojowników o wolność Litwy". Wyrokiem Sądu uczestnicy tej organizacji zostali uznani za winnych i skazani: członek Federacji Pracy Bernotas na 6 lat ciężkiego więzienia, zakonnik Laukajtis - na 2 lata tegoż więzienia, student Kimsa - na 2 lata i 6 miesięcy.

S p r a w a m e t r y k a c j i c y w i l n e j . Prasa Kowieńska /I.33./: Specjalna komisja Rady Stanu znów zajęła się ostatnio dokończeniem opracowania projektu ustawy o metrykacji cywilnej. Prace komisji były zawieszone z powodu udziału kilku jej członków w pracy nad opracowaniem projektu ustawy o sądownictwie. Obok projektu ustawy o metrykacji cywilnej zostanie równocześnie opracowany projekt ustawy o prawie klasztorzem.

K s i ą ż k a V o l d e m a r a s a o K ł a j p e d z i e . Prasa Kowieńska /luty 1933/: Jak podają pisma żydowskie, wychodzące wo Francji, w tych dniach ukazała się w Paryżu w języku francuskim książka prof.Voldemarasa o kwestji kłajpedzkiej. Obecnie przystąpił prof.Voldemaras do pisania pracy o kwestji wileńskiej. B.premjer współpracuje nadto w szeregu pism francuskich i angielskich.

U d e k o r o w a n i e D r. S z ł u p a s a o r d e r e m k o t e w s k i m . Prasa Kowieńska /II.33./: Prezydent Lotwy Kwiesis obdarzył burmistrza Połagi dr.J.Szlupasa orderem "Trzech Gwiazd".

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

D o r o c z n e z e b r a n i e z j e d n o c z e n i a s t u d e n t ó w P o l a k ó w U n i w e r s y t e t u K o w i e Ń s k i e g o . Dzień Kowieński /Nr.25. I.33./: 29 stycznia odbyło się doroczne sprawozdawczo-wyborcze walne zgromadzenie członków zjednoczenia studentów Polaków Uniwersytetu Kowieńskiego. Prezes stowarzyszenia p.J.Majewski wygłosił sprawozdanie z działalności stowarzyszenia, w r.ub.

Liczba członków wzrasta w dalszym ciągu. W okresie sprawozdawczym przyjęto do zjednoczenia 50 osób; obecnie posiada ono 153 członków /57 studentek i 101 studentów/. Z tej liczby 46 osób studjuje na wydziale prawno-ekonomicznym, 44 na lekarskim, 29 na technicznym, 22 na matematyczno-przyrodniczym i 17 na humanistycznym. W ub.roku studia ukończyły 2 osoby /1 prawo i 1 ekonomję/.

Działalność wewnętrzna Zjednoczenia rozwijała się normalnie, obejmując pracę kulturalno-oświatową, samopomoc materialną i życie towarzyskie członków. Z początkiem bież.roku ak. został zorganizowany cykl odczytów o pracy kulturalno-oświatowej, mający na celu przygotowanie słuchaczy do działalności na tem polu. Biblioteka Zjednoczenia zwiększyła się w r.ub. o 186 tomów i liczy obecnie 1760 tomów. Korzystało z niej w tym czasie 99 członków, wypożyczając 735 książek. Czytelnia pisma posiadała stale 3 dzienniki, 2 tygodniki i 1 miesięcznik.

W okresie sprawozdawczym udzielono członkom 97 pożyczek krótkoterminowych na sumę 9155 lt. Żelazny kapitał stypendjalny Zjednoczenia wzrósł w tym czasie o 710 lt i wynosi obecnie z górą 5600 lt.

Na terenie ogólno-akademickim działalność Zjednoczenia ograniczyła się do udziału w wyborach do Przedstawicielstwa Studentckiego, odnosząc, jak wiadomo, dalszy sukces w postaci 199 głosów i 3 mandatów.

Udział Zjednoczenia w pracy społecznej redukowal się do uczestniczenia jego członków w akcji odczytowej dla szerokich warstw ludności polskiej Kowna. Zarząd dbał również o nawiązanie stosunków z młodzieżą, kończącą nasze gimnazja.

Następnie odbyły się wybory władz na r.1933. Do zarządu weszli p.p.: W.Dowgirdówna, H.Nagurska, T.Jankiewicz, B.Kobyliński, A.Syrjatowicz, B.Słoboszewicz i A.Surwikło. Na kandydatów obrano p.p.: H.Jodkowską, G.Dusewiczównę i M.Siemionowicza. Komisję Rewizyjną obrano w składzie p.p.: Z.Borysowicza, J.Majewskiego i St. Radeckiego-Mikulicza. Kandydatami zostali p.p.: S.Sienkiewicz i H.Wojnowski.

